

Mål C-142/22

Begäran om förhandsavgörande

Datum för ingivande:

2 mars 2022

Domstol som begär förhandsavgörande:

Supreme Court (Irland)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

25 februari 2022

Klagande:

OE

Motpart:

Minister for Justice och Equality

SUPREME COURT

[utelämnas]

**ANGÅENDE EN BEGÄRAN OM FÖRHANDSAVGÖRANDE TILL
EUROPEISKA UNIONENS DOMSTOL I ENLIGHET MED ARTIKEL 267
I FÖRDRAGET OM EUROPEISKA UNIONENS FUNKTIONSSÄTT**

[utelämnas] [Sammansättningen vid Supreme Court]

[utelämnas]

**ANGÅENDE EN FRAMSTÄLLAN ENLIGT SECTION 22(7) I 2003 ÅRS
LAG OM EN EUROPEISK ARRESTERINGSORDER, SOM ERSATTS AV
SECTION 80 I 2005 ÅRS STRAFFLAG (TERRORISTBROTT)**

OCH ANGÅENDE OE (födelsedatum: 9 september

1980)

MELLAN

MINISTER FOR JUSTICE AND EQUALITY

KLAGANDE

OCH

OE

MOTPART

**BESLUT AV DEN 25 FEBRUARI 2022 OM HÄNSKJUTANDE TILL
EUROPEISKA UNIONENS DOMSTOL I ENLIGHET MED ARTIKEL 267
I FÖRDRAGET**

Den 2 december 2021 hölls en förhandling på distans vid Supreme Court angående det överklagande som motparten ingav den 6 juli 2021 av den dom och det beslut som Court of Appeal [utelämnas] meddelade den 27 maj 2021 om avslag på motpartens överklagande av den dom och det beslut som High Court [utelämnas] meddelade den 27 juli 2020. I den domen och det beslutet biföll High Court klagandens yrkande och gav sitt samtycke till att ett förfarande inleds mot motparten i den utfärdande staten Nederländerna med avseende på de brott som förtecknas i punkt 4 på sida 3 i dokumentet ”Additional European Arrest Warrant” av den 18 juli 2019, nämligen ”artikel 289 i den nederländska strafflagen: medhjälp till mord den 15 december 2015, artikel 46a jämförd med artikel 289 i den nederländska strafflagen: misslyckad anstiftan till mord mellan den 1 november 2015 och den 25 november 2015”. Motparten har vid Supreme Court yrkat att domen och beslutet ska upphävas på de grunder och i enlighet med vad som anges i nämnda överklagande.

[utelämnas] [upplysningar om förfarandet]

Målet registrerades den 18 februari 2022 och domen meddelades elektroniskt samma dag. Parterna har getts tillfälle att yttra sig över ett utkast till beslutet om hänskjutande.

De faktiska omständigheterna och förfarandena förefaller vara de som anges och återfinns i det bifogade beslutet om hänskjutande.

Supreme Court anser dessutom att det vid prövningen av tvistefrågorna mellan parterna vad denna framställan beträffar uppkommer frågor om vad som är en korrekt tolkning av vissa unionsrättsliga bestämmelser, nämligen artikel 27 i rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna (EUT L 190, 2002, s. 1), såsom det har införlivats med irländsk rätt genom bestämmelserna i European Arrest Warrant Act 2003 (2003 års lag om en europeisk arresteringsorder) (i dess ändrade lydelse).

SUPREME COURT HAR BESLUTAT ATT HÄNSKJUTA följande frågor till Europeiska unionens domstol i enlighet med artikel 267 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, såsom framgår av nämnda beslut om hänskjutande:

1. Ska artikel 27 i rambeslutet tolkas så, att ett beslut om överlämnande av en person skapar ett rättsförhållande mellan denne, den verkställande staten och den anmodande staten, vilket innebär att varje fråga som anses vara slutgiltigt avgjord i det beslutet också ska anses vara avgjord vad gäller förfarandet för erhållande av samtycke till ytterligare åtal eller ådömande av straff för andra brott?
2. Om svaret på fråga 1 är att artikel 27 inte ska tolkas på ett sådant sätt, medför då en nationell processuell bestämmelse ett åsidosättande av effektivitetsprincipen om den tillämpas så, att den hindrar den berörda personen från att, i samband med framställan om samtycke, åberopa en relevant dom från Europeiska unionens domstol som har avkunnats efter beslutet om överlämnande?

Supreme Court **har beslutat** att förhandlingen i detta överklagandeförfarande ska vilandeförklaras till dess att Europeiska unionens domstol har meddelat ett förhandsavgörande i nämnda frågor eller fram till dess att ett nytt beslut har fattats.

[utelämnas]

Den 28 februari 2022

AN CHUIRT UACHTARACH

SUPREME COURT

[utelämnas] [Sammansättningen vid Supreme Court]

Mellan/

**ANGÅENDE EN FRAMSTÄLLAN ENLIGT SECTION 22(7) I 2003 ÅRS
LAG OM EN EUROPEISK ARRESTERINGSORDER, SOM ERSATTS AV
SECTION 80 I 2005 ÅRS STRAFF (TERRORISTBROTT)**

MINISTER FOR JUSTICE AND EQUALITY

Motpart

och

OE

Klagande

Beslut meddelat den 28 februari 2022 av Supreme Court om att hänskjuta vissa frågor rörande tolkningen av unionsrätten till Europeiska unionens domstol enligt artikel 267 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Inledning

- 1 Överklagandet vid Supreme Court rör tolkningen av artikel 27 i rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna (EGT L 190, 2002, s. 1), såsom det har införlivats med irländsk rätt genom bestämmelserna i 2003 års lag om en europeisk arresteringsorder (i dess ändrade lydelse).
- 2 Klaganden har överlämnats till Konungariket Nederländerna på grundval av tre europeiska arresteringsorder. Det beslutet har *res judicata*-verkan enligt irländsk rätt, och klaganden har ställts inför rätta, befunnits skyldig och dömts för dessa gärningar enligt nederländsk rätt.
- 3 High Court i Irland, som är den verkställande rättsliga myndigheten, har mottagit en framställan om samtycke till att klaganden ska bli föremål för ytterligare åtal och frihetsberövande för andra, separata brott. Han motsätter sig ett sådant samtycke, eftersom de personer som utfärdade de tre ursprungliga ordena inte hade ställning som ”utfärdande rättslig myndighet” enligt unionsrätten. Beslutet om överlämnande kan visserligen inte tas upp till ny prövning enligt irländsk rätt, men klaganden har gjort gällande att samtycke till ytterligare åtal inte kan ges om de order som låg till grund för det beslutet inte har utfärdats med giltig verkan.
- 4 Den fråga som Supreme Court har att pröva är i huvudsak huruvida klaganden ska tillåtas att framföra detta argument, och för det ändamålet åberopa den retroaktiva verkan av vissa domar från Europeiska unionens domstol, eller huruvida han kan hindras från att göra detta på grundval av en nationell processuell bestämmelse. Den nationella bestämmelse som tvisten nu är centrerad kring är känd som ”issue estoppel” (Övers. anm.: en bestämmelse som utgör hinder mot att en viss fråga som avgjorts i ett tidigare förfarande kan prövas igen i en ny process), som är en underkategori inom den mer vittgående principen om *res judicata*.

Bakgrund

- 5 Parterna är inte oense om de faktiska omständigheterna i målet, och bakgrunden är enkel att sammanfatta i förevarande fall. Klaganden överlämnades till Konungariket Nederländerna år 2017, genom beslut av High Court, på grundval av tre europeiska arresteringsorder som hade erhållits från den staten. I de europeiska arresteringsordena, som utfärdades vid olika datum år 2016, begärdes att klaganden skulle överlämnas för åtal för bland annat penningtvätt, misshandel och mordförsök. Två av ordena utfärdades av den allmänna åklagarmyndigheten i Amsterdam och en av en enhet vid den nationella åklagarmyndigheten. Invändningar mot överlämnandet framställdes å klagandens vägnar, vilka alla

avslogs av High Court ([utelämnas] se Minister for Justice mot OE (ej publicerad, av den 2 februari 2017)). Det kan konstateras att inga invändningar gjordes vid den tidpunkten mot att ordena hade utfärdats av åklagare. Under sin analys angav domaren vid High Court uttryckligen att de båda ordena från Amsterdam hade utfärdats av ”en behörig rättslig myndighet”. Det görs ingen uttrycklig hänvisning i domen till statusen för den nationella åklagarens order, men det finns heller ingen anledning att anta att domstolen ansåg att den var av en annan status än de två andra ordena. På ett antal ställen i domen hänvisades det till de svar som åklagarna hade lämnat på begäranden om ytterligare information, och domstolen förlitade sig på dessa svar.

- 6 Klaganden försökte inte överklaga domen och överlämnades till Nederländerna. Han ställdes inför rätta och fälldes för de brott som ordena avsåg och dömdes till 18 års fängelse.
- 7 De nederländska myndigheterna har sedan dess försökt få samtycke från High Court, i egenskap av verkställande rättslig myndighet, till att klaganden ska bli föremål för ytterligare åtal och frihetsberövande på grundval av andra åtalpunkter som inte ingick i någon av de ursprungliga europeiska arresteringsordena. Beviljande av ett sådant samtycke, vilket innebär ett avstående från vad som i nationell rätt kallas för specialitetsbestämmelsen, föreskrivs i artikel 27 i rambeslutet, som har införlivats med nationell rätt genom section 22.7 i 2003 års lag om en europeisk arresteringsorder, i dess ändrade lydelse. Klaganden har redan ställts inför rätta, befunnits skyldig och dömts till livstids fängelse på de nya åtalpunkterna, men innan denna ytterligare frihetsberövande dom kan verkställas krävs samtycke från den verkställande rättsliga myndigheten.
- 8 Den nederländska nationella åklagaren översände den ursprungliga framställan om samtycke i förevarande mål, genom vilken förfarandet enligt section 22.7 inleddes, till High Court den 1 maj 2019. Den 27 maj 2019 meddelade EU-domstolen sin dom i målet OG och PI (Åklagarmyndigheten i Lübeck och Zwickau) (C-508/18 och C-82/19/PPU – ”OG och PI”) EU-domstolen slog fast att åklagare inte kunde betraktas som ”utfärdande rättsliga myndigheter” i den mening som avses i rambeslutet om de direkt eller indirekt kunde riskera att de då de fattar sina beslut i samband med europeiska arresteringsorder påtvingas yttre påbud eller anvisningar, i ett specifikt fall, från den verkställande makten.
- 9 Framställan om samtycke inkom till High Court den 23 juli 2019. Motparten (nedan kallad ministern) medgav vid domstolen vid det tillfället att den nederländska nationella åklagaren inte var någon ”rättslig myndighet”, och det förefaller vara av den anledningen som framställan återkallades och inget beslut fattades. Några dagar senare erhöles dock en annan framställan om samtycke. Denna hade utfärdats av en undersökningsdomare i Amsterdam, på åklagarens begäran. Det förefaller som om ny lagstiftning hade införts i Nederländerna, med verkan från och med den 13 juli 2019, där det föreskrevs att europeiska arresteringsorder ska utfärdas av domare.

Lagstiftningsbakgrund

- 10 I artikel 1 i rambeslutet definieras en europeisk arresteringsorder som ”ett rättsligt avgörande, utfärdat av en medlemsstat med syftet att en annan medlemsstat skall gripa och överlämna en eftersökt person för lagföring eller för verkställighet av ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd”. Den ”utfärdande rättsliga myndigheten” definieras i artikel 6 som ”den rättsliga myndighet i den utfärdande medlemsstaten som är behörig att utfärda en europeisk arresteringsorder enligt den utfärdande medlemsstatens lagstiftning”. Såsom har slagits fast i målet OG och PI (Allmänna åklagarmyndigheten i Lübeck och Zwickau) (C-508/18 och C-82/19/PPU – ”OG och PI”) är begreppet ”den utfärdande rättsliga myndigheten” ett självständigt unionsrättsligt begrepp.
- 11 I artikel 27 i rambeslutet behandlas möjligheten att åtala den överlämnade personen för andra brott än dem som anges i den europeiska arresteringsorder som låg till grund för överlämnandet. I artikel 27.2 anges en allmän regel enligt vilken en person inte får åtalas, dömas eller på annat sätt berövas sin frihet för något annat brott, som begicks före överlämnandet, än det brott för vilket personen överlämnades. Enligt punkt 1 får medlemsstaterna anmäla till generalsekretariatet vid Europeiska unionens råd att de medger avstående från regeln. Irland har inte valt det alternativet och därför är den allmänna regeln tillämplig, utom i de fall som anges i punkt 3. Det undantag som är relevant för förevarande överklagande är det som avses i punkt 3 g, om att den verkställande rättsliga myndigheten ska ge sitt samtycke. I punkt 4 föreskrivs att en framställan om samtycke ska överlämnas till den verkställande rättsliga myndigheten. Samtycke ska ges, eller vägras, av samma skäl som vid en begäran om överlämnande, det vill säga med hänvisning till de skäl som anges i artiklarna 3 och 4.
- 12 Liknande definitioner återfinns i 2003 års lag om en europeisk arresteringsorder, i dess ändrade lydelse. En europeisk arresteringsorder är ”en fullmakt, en order eller ett beslut från en rättslig myndighet”. En ”rättslig myndighet” är ”en domare, tjänsteman eller annan person som enligt lagen i medlemsstaten i fråga har behörighet att utföra samma eller liknande uppgifter som dem som enligt section 33 utförs av en domstol i staten” (det vill säga uppgiften att utfärda europeiska arresteringsorder). Den ”utfärdande rättsliga myndigheten” är ”den rättsliga myndighet i den utfärdande staten som utfärdade den aktuella ordern”. Den ”utfärdande staten” är ”en medlemsstat ... vars rättsliga myndighet har utfärdat den europeiska arresteringsordern”.
- 13 Section 22 i 2003 års lag ersattes i sin helhet genom section 80 i Criminal Justice (Terrorist Offences) Act 2005 (2005 års strafflag (terroristbrott)). Section 22.7 har nu följande lydelse:

”7) High Court kan, när det gäller en person som har överlämnats till en utfärdande stat i enlighet med denna lag, ge samtycke till

- a) att förfaranden inleds mot den personen i den utfärdande staten för ett brott,
- b) att ett straff ådöms i den utfärdande staten, inbegripet ett straff som består i en inskränkning av den berörda personens frihet, med avseende på ett brott, eller
- c) att förfaranden inleds mot personen eller att personen frihetsberövas i den utfärdande staten för verkställande av en dom eller en frihetsberövande åtgärd med avseende på ett brott,

efter att ha mottagit en skriftlig begäran från den utfärdande staten i detta avseende.”

- 14 I subsection 8 (som har ersatts av section 15 i European Arrest Warrant (Application to Third Countries and Amendment) and Extradition (Amendment) Act 2012 (2012 års lag om en europeisk arresteringsorder (tillämpning i tredjeland och ändring) och överlämning (ändring)) föreskrivs att samtycke enligt subsection 7 ska vägras om det aktuella brottet är ett sådant som en person, enligt part 3 i lagen, inte kan överlämnas för. (Part 3 innehåller bestämmelser om grundläggande rättigheter, korrespondens, dubbelbestraffning, åtal mot den eftersökte inom staten på grundval av samma påstådda gärningar, straffmyndighetsålder, extraterritorialitet och utevarodomar.)
- 15 Det kan vara relevant att notera att de irländska domstolarna, innan systemet med den europeiska arresteringsordern infördes, inte hade befogenhet att avstå från att tillämpa specialitetsbestämmelsen – endast justitieministern hade den befogenheten (enligt bestämmelserna i Extradition Act 1965 (1965 års utlämningslag)). Så är fortfarande fallet vad gäller utlämning utanför EU.

Förfarandet

- 16 Klagandens invändningar mot framställan om samtycke avslogs vid High Court, där frågan ansågs vara huruvida principen om *res judicata* var tillämplig. High Court fann att det argument som klaganden ville framföra hindrades av nationella bestämmelser enligt vilka 2017 års beslut var slutligt (se Minister for Justice and Equality mot OE [2020] IEHC 369). Han överklagade. När ärendet inkom till Court of Appeal hade EU-domstolen, i ett avgörande i målet Brottmålet mot AZ (C-510/19) (nedan kallad domen i målet AZ), slagit fast att nederländska åklagare inte kunde betraktas som ”rättsliga myndigheter” i den mening som avses i rambeslutet.
- 17 Court of Appeal ställde sig bakom ministerns argument att den aktuella invändningen visserligen inte hade framförts i det ursprungliga förfarandet inom ramen för den europeiska arresteringsordern vid High Court, men att den hade prövats *inkvisitoriskt* av domaren vid High Court och blivit föremål för ett beslut från hennes sida. Mot denna bakgrund uppstod en ”issue estoppel” som hindrade

såväl ett direkt bestridande av hennes slutsats i det avseendet som ett indirekt bestridande (”collateral attack”) av beslutet om överlämnande.

- 18 Godtogs gjordes även ministerns argument att nationella bestämmelser om domars slutliga karaktär inte påverkades av EU-domstolens beslut. Court of Appeal medgav att EU-domstolen uttryckligen hade avstått från att begränsa de tidsmässiga verkningarna av sina avgöranden i målet OG och PI samt i målet AZ. Dock hade EU-domstolen i flertalet mål, däribland i målet Asturcom Telecomunicaciones S.L./Nogueira (REG 2009, s. I-9579), betonat vikten av principen att domstolsavgöranden som hade vunnit laga kraft efter det att tillgängliga rättsmedel hade uttömts eller fristerna för dessa hade löpt ut inte längre kunde angripas. I unionsrätten föreskrevs det inte någon skyldighet att underlåta att tillämpa processregler rörande den principen, även om ett sådant agerande skulle kunna göra det möjligt för en nationell domstol att bringa ett åsidosättande av unionsrätten att upphöra. Denna princip var i sin tur underkastad effektivitetsprincipen och likvärdighetsprincipen, men klaganden gjorde inte gällande att dessa principer skulle åsidosättas genom tillämpning av bestämmelserna om domars rättskraft i förevarande fall. Court of Appeal avslog följaktligen överklagandet (se Minister for Justice and Equality mot OE [2021] IECA 159).
- 19 Den 22 september 2021 meddelade Supreme Court prövningstillstånd.. Supreme Court ansåg att målet gav upphov till frågor av allmänintresse när det gäller tolkningen av 2003 års lag om en europeisk arresteringsorder, nämligen hur förhållandet ser ut mellan det ursprungliga beslutet om överlämnande och en framställan om samtycke för ytterligare åtal och frihetsberövande, vilken verkan EU-domstolens beslut får för det förhållandet och i vilken utsträckning begreppen *res judicata* och ”issue estoppel” kan uppstå i förfaranden om en europeisk arresteringsorder (se [2021] IESCDET 108).
- 20 Klaganden har godtagit att beslutet om överlämnande av honom år 2017 har *res judicata*-verkan, enligt irländsk rätt, och att det i unionsrätten inte föreskrivs att beslutet måste tas upp till ny prövning. Hans främsta invändning mot att samtycke ges (vilken är den enda som han fortfarande gör gällande) grundar sig på de lagstadgade villkoren för samtyckesförfarandet. Enligt section 22.7 måste framställan om samtycke göras av den ”utfärdande staten”, och den ”utfärdande staten” definieras som den stat vars ”rättsliga myndighet” utfärdade den ursprungliga europeiska arresteringsordern. Argumentet är att Nederländerna inte kan betraktas som den ”utfärdande staten”, eftersom de åklagare som utfärdade de europeiska arresteringsorden inte utgjorde ”rättsliga myndigheter” enligt unionsrätten.
- 21 Klaganden har hänvisat till nationella domstolsbeslut för att hävda att principen om *res judicata* inte är tillämplig på utlämningsärenden. Det har godtagits att ”issue estoppel” kan uppstå, men argumentet i detta avseende är att det inte kan gälla när en väsentlig förändring har skett av de rättsliga omständigheterna. Det har hävdats att domen i målet OG och PI utgör en betydande förändring i detta

avseende. Det har vidhållits att samtyckesförfarandet visserligen rör överlämnandeförfarandet men att det icke desto mindre utgör ett "fristående" ärende där det står klaganden lika fritt att framföra eventuella argument om framställans giltighet som det skulle göra om det rörde sig om en vanlig europeisk arresteringsorder. Det har särskilt hänvisats till domen i målet AZ och påpekandet att samtycket riskerar att inskränka den berörda personens frihet eftersom det kan leda till en strängare påföljd. Det har vidare påpekats att för att ministern ska kunna åberopa principerna om *res judicata* och "issue estoppel" i förevarande mål måste de irländska domstolarna, i ett senare förfarande som rör helt andra typer av brott, utgå från ett antagande som utan tvekan är felaktigt enligt unionsrätten.

- 22 Ministern har inte bestridit klagandens tolkning av lagen eller hävdatt att rambeslutet ska tolkas på ett annat sätt. Ministern har emellertid hävdatt att alla eventuella frågor om de nederländska åklagarnas behörighet att agera som "utfärdande rättsliga myndigheter" måste anses ha avgjorts slutgiltigt av High Court år 2017 och att "issue estoppel" ska tillämpas på det slutliga avgörandet, vilket innebär att frågan om deras behörighet nu inte kan tas upp på nytt. Det finns visserligen inget direkt stöd för detta synsätt i irländsk rätt, men ministern har hänvisat till *obiter dicta* i ett antal domar om att "issue estoppel", teoretiskt sett, kan uppstå i utlämningsammanhang på samma sätt och på samma villkor som i ordinär civil rättsprövning.
- 23 Ministern har godtagit att EU-domstolens avgöranden måste anses ha retroaktiv verkan. Ministern har emellertid gjort gällande att enligt unionsrätten påverkas inte tillämpningen av den nationella regeln om "issue estoppel" av den omständigheten, förutsatt att effektivitetsprincipen och likvärdighetsprincipen därmed inte åsidosätts. Det har hävdats att domarna i målet OG och PI samt i målet AZ inte innebär någon förändring av lagen utan bara förtydligade den. De medförde således ingen betydande förändring av de rättsliga omständigheterna. Det ursprungliga beslutet om att överlämna klaganden ska därför betraktas som ett jurisdiktionsfel som nu inte kan åberopas på nytt.

Supreme Courts dom

- 24 Supreme Court har avkunnat en dom (se [2022] IESC 10), som handlar om de relevanta principerna i nationell rätt och i unionsrätten.
- 25 Den nationella lagen om *res judicata* och "issue estoppel" är inte okomplicerad (åtminstone inte eftersom terminologin inte alltid används på ett konsekvent sätt). I nedanstående sammanfattning behandlas inte de närliggande begreppen indirekt bestridande, missbruk av rättsliga förfaranden eller regeln att parterna måste framföra alla sina argument under det första förfarandet och inte får undanhålla en grund till sin fördel i syfte att åberopa den i ett nytt förfarande som syftar till upphävande av ett avgörande som går dem emot.
- 26 En fråga kan i princip ge upphov till "issue estoppel" i fall där

- i) en dom har meddelats av en behörig domstol,
 - ii) avgörandet var ett slutligt beslut i sak,
 - iii) det i domen avgjordes en fråga som en part försöker ta upp i det efterföljande förfarandet, och
 - iv) parterna var samma personer (eller deras medintressenter, så kallade ”privies”) som parterna i det mål där estoppel-yrkandet framfördes.
- 27 Ovannämnda kriterier har hämtats från Supreme Courts avgöranden i målet *Belton mot Carlow County Council* [1997] 1 I.R. 172 och i målet *Sweeney mot Bus Átha Cliath* [2004] 1 I.R. 576 och behandlades nyligen i domen [utlämnas] i målet *George mot AVA Trade (EU) Limited* [2019] IEHC 187.
- 28 Det ska emellertid påpekas att tillämpningen av ”issue estoppel” är förenad med en rad begränsningar, bortsett från i exempelvis bedrägerifrågor (som det självfallet inte rör sig om i förevarande mål). En sådan begränsning är den eventuella verkan av ett rättsligt avgörande som skapar ett rättsprejudikat. Det innebär att en part vars mål har avgjorts inte kan inleda förfarandet på nytt, men det kan åberopas i ärenden eller mål som ännu inte har avgjorts slutgiltigt även om ett tidigare avgörande i frågan, i ett separat mål, gick den berörda personen emot. På samma sätt är det möjligt att en lagändring kan hindra parten från att göra gällande en estoppel.
- 29 I offentligrättsliga sammanhang kan estoppel inte åberopas i fall där frågan är hur en lag eller en bestämmelse i konstitutionen ska tolkas. Det skulle strida mot allmän ordning att låta en sådan fråga avgöras genom eftergifter eller medgivanden från parterna eller genom ett fel från en domares sida. När frågan rör tolkningen av en lag som tillåter att en skatt eller någon annan offentlig avgift regelbundet uppbärs kan den omständigheten att en domstol tidigare har fastställt ansvar utifrån en domares tolkning av den aktuella bestämmelsen göra så att det avgörande där den tolkningen gavs får *res judicata*-verkan beträffande det yrkande som har framställts i det förfarandet. Det hindrar dock inte en part från att på nytt ta upp frågan inom ramen för en senare talan (parten kan dock, beroende på omständigheterna, förlora på grund av tidigare avgöranden, eftersom invändningen redan har prövats av en domstol i högre eller samma instans).
- 30 ”Issue estoppel” fyller ingen funktion i brottmål.
- 31 Utlämning har traditionellt beskrivits som ett unikt område inom irländsk rätt. Det var så innan systemet med en europeisk arresteringsorder infördes och berodde i regel på att den domstol som handlade utlämningsförfaranden hade en mer inkvisitorisk roll än inom ramen för sedvanliga, kontradiktoriska förfaranden. Detta särdrag har ansetts leva kvar i samband med europeiska arresteringsorder och framhålls genom domstolens rätt att begära information från den anmodande staten om så anses vara nödvändigt. Domstolens avgörande är därför mindre

beroende av de bevis och argument som parterna lägger fram än vad som annars skulle vara fallet.

- 32 Det har ibland påståtts att principen om *res judicata* inte fyller någon funktion vid utlämning. Vid en närmare granskning är det dock uppenbart att detta är något av en överdrift. Ett beslut om att begära eller vägra överlämnande kommer att få *res judicata*-verkan när det har fått status som ett slutligt avgörande. Det har emellertid slagits fast i ett flertal avgöranden att ett beslut om att vägra överlämnande på grund av brister i den order som ligger till grund för begäran inte hindrar att en ny order prövas. I vissa av de relevanta domarna finns det *obiter dicta* som tyder på att en estoppel emellertid kan uppkomma med avseende på en särskild fråga som avgjorts i tidigare förfaranden. Om till exempel ett avslag grundades på ett avgörande i en viss fråga och den frågan inte tas upp i den senare ordern kan alltså den verkställande rättsliga myndigheten anse att en estoppel uppstår (eller att den andra begäran om överlämnande utgör missbruk av rättsliga förfaranden).
- 33 Supreme Court befarar att om den skulle finna att en estoppel föreligger i förevarande fall skulle den slutsatsen kunna begränsa den retroaktiva verkan av EU-domstolens domar, möjliggöra upprepning av ett rättsligt fel och i otillåten utsträckning minska effektiviteten av det rättsliga skyddet inom förfarandet för en europeisk arresteringsorder. Om Supreme Court däremot beslutar att ingen estoppel uppkommer kommer klaganden att vinna en fördel som vederbörande annars inte hade kunnat få om han hade framfört invändningen i samband med det tidigare målet om överlämnandet. Den slutsatsen följer av den omständigheten att rätten oundvikligen hade behövt godta ett sådant argument i det skedet, även om det var nödvändigt att begära ett förhandsavgörande från EU-domstolen. Irländsk rätt skulle i det fallet emellertid inte utgöra något hinder mot att pröva en ny order som utfärdats av en domare efter ändringen av den relevanta nederländska lagen. Med tanke på det faktiska händelseförloppet förefaller situationen vara omöjlig att avhjälpa om klaganden får rätt nu.
- 34 Supreme Court anser att svaret på frågan huruvida klaganden nu bör tillåtas att återropa ett argument om de ursprungliga ordenas status beror på vad som är en korrekt rättslig kvalificering av förhållandet mellan överlämnandeförfarandet och samtyckesförfarandet. Ingen estoppel kan uppstå om de ska ses som separata, ”fristående” förfaranden, där varje invändning som den berörda personen tilläts göra när det gäller begäran om överlämnande kan kompletteras med nya argument, eller ytterligare argument, i framställan om samtycke. Om de däremot anses ha ett så nära samband att en fråga som med nödvändighet avgjordes i beslutet om överlämnande även ska anses vara avgjord vad gäller beslutet om samtycke, kan klaganden inte tillåtas att återropa ett argument om den ”utfärdande rättsliga myndighetens” ställning i detta skede.
- 35 Eftersom samtyckesförfarandet regleras i lagstiftning som införlivar artikel 27 i rambeslutet anser Supreme Court att detta är en fråga som ska prövas mot bakgrund av unionsrätten. Supreme Court anser vidare att svaret på frågan inte är

uppenbart. Med hänsyn till domarna i målet CILFIT, C-283/81, EU:C:1982:335 och i målet Consorzio Italian Management och Catania Multiservizi, C-561/19, EU:C:2021:779 och till dess egna skyldigheter i egenskap av domstol vars avgöranden inte kan överklagas enligt nationell rätt, anser Supreme Court således att det är nödvändigt att begära ett förhandsavgörande från EU-domstolen i enlighet med artikel 267 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Begäran om skyndsam handläggning eller att målet ska handläggas enligt förfarandet för brådskande mål

- 36 Klaganden är frihetsberövad i Nederländerna, och myndigheterna i den staten är naturligtvis angelägna om att omedelbart få klarhet i hans rättsliga ställning där. Supreme Court begär, mot denna bakgrund, att EU-domstolen överväger att tillämpa det påskyndade förfarande eller det förfarande för brådskande mål som föreskrivs i dess rättegångsregler.

Frågor som har hänskjutits för förhandsavgörande

[utelämnas] [Uppprepning av de frågor som angetts ovan]